

Rapport 2015

Milieuvergunningen in provincie Antwerpen

Provincie
Antwerpen

COLOFON

'Jaarverslag 2015 Dienst Milieuvergunningen' is een uitgave van de deputatie van de provincie Antwerpen
Cathy Berx, gouverneur-voorzitter

Luk Lemmens

Ludwig Caluwé

Inga Verhaert

Bruno Peeters

Peter Bellens

Rik Röttger

Danny Toelen, provinciegriffier

Realisatie

Dienst Milieuvergunningen

Eindredactie

Martine Verhelst

Vormgeving

Kevin Jackson

Verantwoordelijke uitgever

Hilde Van Look, Departementshoofd Leefmilieu

Met dank aan

alle medewerkers van de dienst Milieuvergunningen

U kan het jaarverslag ook lezen via het internet:
www.provincieantwerpen.be/vergunnen

Dit jaarverslag werd gedrukt op 100 % gerecycleerd en chloorvrij papier

Depotnummer: D/2016/0180/16

Als een deskundig en gemotiveerd team wil de dienst Milieuvergunningen ertoe bijdragen dat alle Antwerpse bedrijven over een gepaste milieuvergunning beschikken, rekening houdend met het milieu en de samenleving.

We behandelen vergunningsaanvragen op een efficiënte en kwaliteitsvolle manier, gericht op een zo klein mogelijke milieu-impact en met betrokkenheid van de belanghebbenden.

De provincie Antwerpen vormt de motor van de Vlaamse economie. Milieuvergunningen snel en efficiënt afleveren is cruciaal voor het waarborgen van een goed ondernemersklimaat. Ons vergunningsbeleid is gericht op innovatief en duurzaam ondernemen door het milieu te vrijwaren en met respect voor een gezonde leefomgeving. Dat is een uitdagende opdracht. Ons provinciebestuur beschikt over de expertise, capaciteit en processturing om een grote stroom aan diverse en vaak omvangrijke dossiers snel en correct te verwerken.

De provincie is in dit proces de motor, de spelverdeler. We vervullen een bemiddelende rol om alle deskundigen en betrokken partijen bijeen te brengen, om maximaal alle beschikbare kennis in te zetten en om zo via overleg te komen tot een gedragen beslissing. Doordat de Provinciale Milieuvergunningscommissie (PMVC) is ingebed in de provincie beschikken we over een cruciaal en sterk instrument om onze missie te bereiken.

De provincie Antwerpen zet in op een moderne vergunningverlening. Afgelopen jaar pasten we onze processen en werking aan, zodat bedrijven informatie en dossierstukken digitaal kunnen bezorgen. Zo kunnen alle bijlagen bij milieuvergunningsaanvragen, verzoeken wijziging voorwaarden en mededelingen kleine verandering voortaan digitaal worden aangereikt. Aangezien dossiers vaak lijvig zijn, betekenen digitale bijlagen goed nieuws voor wie een vergunning aanvraagt. Van plan om een dossier in te dienen? Doe het maximaal digitaal. Op onze website vind je onder 'praktische wegwijzer' tien vuistregels die je op weg helpen bij het indienen van een dossier.

De digitalisering was slechts één van de vele uitdagingen die we het afgelopen jaar zijn aangegaan. De CLP-verordening zorgde in 2015 voor een andere indeling en etikettering van gevaarlijke stoffen. Door nu de indeling volgens de CLP-verordening te hanteren, wordt een product ingedeeld volgens alle toepasselijke gevaarskenmerken. De indeling is dus heel wat complexer geworden. De opslag van gevaarlijke stoffen komt in vrijwel elk bedrijf en elk dossier voor. Voor sommige inrichtingen vraagt de omzetting heel wat werk (bv. chemiereus), voor andere is dit zeer beperkt (bv. veeteeltinrichting). Een praktische wegwijzer op onze website helpt de bedrijven bij de omzetting naar de nieuwe indeling. We trainden ook onze gemeenten, want ook zij moeten in bepaalde dossiers als vergunningverlener aan de slag.

In dit jaarrapport blikken we vooruit naar 2017. De omgevingsvergunning is op komst. Het wetgevende werk is klaar en het overgangsjaar is gestart: de provincie Antwerpen bereidt zich volop voor. Ook voor de omgevingsvergunning blijft het uitgangspunt "inzetten op innovatief en duurzaam ondernemen met respect voor milieu en leefomgeving" belangrijk. Daarnaast zetten we ook volop in op het snel, efficiënt en digitaal afleveren van vergunningen. De tekst "Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan" geeft een beeld van hoe de vergunningverlening er binnenkort uit zal zien.

Rik Röttger
Gedeputeerde voor Leefmilieu

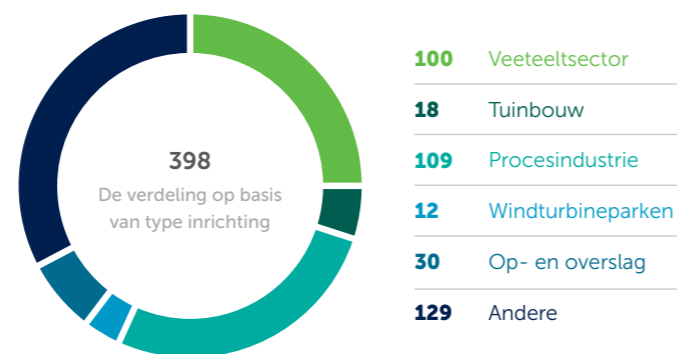

DE MILIEUVERGUNNING IS NIET ALLEEN BEDOELD VOOR GROTE INDUSTRIËLE BEDRIJVEN, MAAR IN DE PROVINCIE ANTWERPEN IS HET AANDEEL HIERVAN GROOT.

De provincie Antwerpen vormt de motor van de Vlaamse economie. Op het grondgebied van onze provincie zijn vele grote industriële bedrijven gevestigd, zowel in als buiten het havengebied. In de Kempen is vooral de landbouwsector sterk vertegenwoordigd. De landbouw is een belangrijke sector in de provincie Antwerpen met een groot aandeel van grote landbouwbedrijven.

Niet alleen industriereuzen - denk maar aan de (petro)chemie in de haven van Antwerpen - moeten vergunningen aanvragen. Ook kleinere ondernemingen en soms op zich niet direct industriële bedrijven zoals benzinstations, zwembaden, maneges, varkensbedrijven, scholen, voedings- en transportbedrijven en dergelijke hebben een milieuvergunning nodig. Er is in onze provincie heel wat nijverheid met veel diversiteit zowel in grootte als in aard. Alle sectoren en types bedrijven zijn vertegenwoordigd.

Figuur 1 - De beslissingen van de deputatie in 2015 over milieuvergunningaanvragen in eerste aanleg (dossiertype MLAV1):

De uitdagingen zijn groot want vaak zijn aanvragen complex en/of omvangrijk

De deputatie doet uitspraak over vergunningsaanvragen voor de meest hinderlijke activiteiten. Ook binnen klasse 1 zijn er nog verdere onderverdelingen te maken in functie van de omvang van de activiteiten en de daarbij horende risico's op hinder (geluid, geur, stof, trillingen, ...) en emissies (lucht-, bodem-, waterverontreiniging).

Op het grondgebied van de provincie Antwerpen bevinden zich heel wat Seveso-bedrijven. Dit zijn bedrijven die grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen in de procesinstallaties gebruiken (procesindustrie) en/of deze stoffen in grote hoeveelheden opslaan (op- en overslag). Het zijn installaties met potentieel risicodragende activiteiten waarvoor de veiligheidsaspecten zeer belangrijk zijn.

Op heel wat bedrijven in de provincie Antwerpen is de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en/of de MER-richtlijn (met overschrijding van de drempels van bijlage 1 of 2) van toepassing. De emissies en immissies van deze installaties worden in de milieuvergunningaanvraag van deze bedrijven grondig beschreven. Aanvragen van dergelijke inrichtingen zijn niet alleen afkomstig uit de procesindustrie (chemie, petrochemie, farmacie, metallurgie, voedingsindustrie, ...), ook de intensieve veehouderij is hierin sterk vertegenwoordigd.

Aanvragen waarop de Seveso-, RIE- en/of MER-richtlijn van toepassing zijn, zijn omvangrijk en hebben vaak betrekking op grote industriële installaties. Het zijn doorgaans complexe aanvragen, waardoor de dossierbehandeling tijd en expertise vraagt.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

De omgevingsvergunning zorgt ervoor dat ondernemingen door het indienen van één dossier en het doorlopen van één vergunningsprocedure zowel de toelating tot bouw als tot exploiteren kunnen bekomen. In de meeste gevallen is het bouwen onlosmakelijk verbonden met het exploiteren. De bouw van een stal hangt samen met het houden van dieren. Bij het fabriceren van producten hoort de constructie van installaties of gebouwen waarin de processen plaatsvinden. Een dossier dat betrekking heeft op zowel bouwen als exploiteren, bevat informatie over de stedenbouwkundige handelingen en de milieubricken.

Het overgangsjaar (tot 23 februari 2017) geeft vergunningverleners en adviesverleners, maar ook aanvragers (exploitanten, studiebureaus en architecten) de kans zich voor te bereiden. De omgevingsvergunning start immers bij het indienen van een geïntegreerd samengesteld dossier bouw en milieu.

Op de website van de provincie Antwerpen (www.provincieantwerpen.be/omgevingsvergunning) vind je alle belangrijke informatie (zoals de indelingslijst, de formulieren, de gesloten lijsten, ...). Handig voor wie zich wil informeren over of zich wil voorbereiden op de komst van de omgevingsvergunning.

Figuur 2 - De beslissingen van de deputatie in 2015 over milieuvergunningaanvragen in eerste aanleg (dossiertype MLAV1) - het aandeel van de potentieel meest risicovolle activiteiten op vlak van veiligheid en emissies. Toetsing aan de Seveso-richtlijn voor de veiligheidsrisico's (aanvraag voor rubriek 17.2) en voor de emissies aan de MER-richtlijn (aanvraag met milieueffectenrapport (MER) of MER-ontheffing) en de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) (aanvraag voor X-rubriek).

Veiligheid: grote aanwezigheid van gevaarlijke stoffen

EMISSIES

Richtlijn Industriële Emissies en/of MER-richtlijn

Welke sectoren

DE PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF (PAS) TOEGEPAST OP DE UNIEKE KENMERKEN VAN DE KEMPEN VRAAGT DOSSIERMATIG ZOEKEN NAAR EEN EVENWICHT TUSSEN ECONOMIE EN ECOLOGIE, MAAR OOK DUIDELIJKHEID.

De landbouwsector is voor onze provincie een belangrijke sector, die vooral in de Kempen sterk vertegenwoordigd is. De veeteelt is niet alleen numeriek goed vertegenwoordigd, de provincie Antwerpen kent ook het grootste aantal van de grootste veeteeltbedrijven van Vlaanderen.

In 2014 werden de doelen voor de Europees beschermde natuurgebieden vastgelegd en werd de basis gelegd voor de opmaak van een Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Hiermee ging de implementatie van de natuurdoelen op het terrein van start. Dat is niet onopgemerkt gebleven in de vergunningverlening voor veehouderijen. Deze gewijzigde beleidscontext heeft een impact op de vergunningverlening en vraagt een probleemoplossende houding van alle betrokken partijen.

De Antwerpse Kempen worden gekenmerkt door schrale zandgronden, waar enerzijds habitat is afgebakend waarvoor wordt ingezet op verdere vershraling (heidevegetaties e.d.) en anderzijds de landbouw inzet op de ontwikkeling van niet aan de grond gebonden (i.e. intensieve) veeteelt. De bodem is immers ongeschikt voor het verbouwen van gewassen.

Vele instrumenten voor de natuurtoets zijn nog in ontwikkeling. De zoekzones voor die speciale beschermingszones waar nog ontwikkeling van de natuur nodig is, zijn nu nog te ruim afgebakend. De PAS-lijst omvat maatregelen die kunnen leiden tot de reductie van ammoniakemissie afkomstig van landbouw met bijhorende reductiepercentages, maar deze lijst is nog in evolutie. Er is leemte in de kennis van milderende maatregelen met daarbij horende reductiepercentages voor ammoniakemissies en de significante bronnen zijn onvoldoende in kaart gebracht. De toepassing van de gewijzigde beleidscontext is dus geenszins eenvoudig. Het hiaat aan kennis van milderende technologieën maakt dat met de huidige kennis dossiermatig en op basis van voortschrijdend inzicht gezocht wordt naar een evenwicht tussen economie en ecologie. Ook hier neemt de provincie de rol op om in overleg met alle betrokken partijen dossiermatig te zoeken naar een gedragen beslissing.

Een juridisch robuuste vergunning afleveren, is in die context niet altijd eenvoudig. Met haar arrest van 28 april 2016 vernietigde het Grondwettelijk Hof bovendien de decretale basis voor het Natura 2000-programma dat aan de PAS

ten grondslag ligt¹. Welke impact dat zal hebben voor de vergunningverlening zal nog moeten blijken. De impact op natuur en in het bijzonder speciale beschermingszones zal hoe dan ook een aandachtspunt blijven.

¹ Arrest Grondwettelijk Hof nr. 57/2016 van 28 april 2016

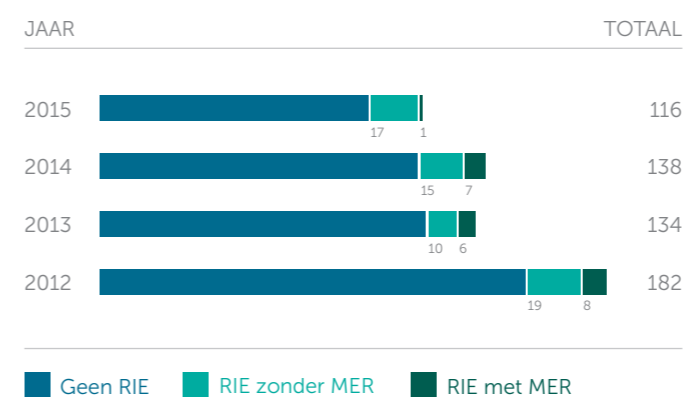

Niet alleen de Antwerpse Kempen worden gekenmerkt door schrale (zand)gronden en intensieve veeteelt. Deze unieke kenmerken strekken zich verder uit naar de provincies Limburg en Noord-Brabant. Ook Nederland heeft een PAS geïmplementeerd, maar koos daarbij voor een andere invalshoek. Nederland focust bij de beoordeling van de impact van emissies enkel op uitbreidingen en past hiervoor strengere criteria toe. Anderzijds wordt de vergunde situatie niet mee in rekening gebracht en voor emissie-reducerende maatregelen gelden vaak grotere reductiepercentages. In de vergunningverlening voor veehouderijen nabij de grens met Nederland moet ook de impact op Europese beschermde natuur in Nederland beoordeeld worden. De instrumenten voor de natuurtoets (zoals de voortoets, impactscore) bevatten geen informatie over beschermde natuur over de grens. De behandeling van aanvragen voor veehouderijen in de grensstreek vraagt een pragmatische houding om te komen tot een goede balans tussen economie en natuur.

In 2015 maakte de veeteelt 29% uit van de ingediende milieuvergunningsaanvragen. Het aantal milieuvergunningsaanvragen voor veeteelt is beduidend gedaald in vergelijking met de vorige jaren. Grote aanvragen met MER kwamen in 2015 nauwelijks voor.

Figuur 3 - Aantal ingediende milieuvergunningsaanvragen in eerste aanleg m.b.t. veeteelt (dossierstype MLAV1):

De provincie vindt het belangrijk dat er snel duidelijkheid komt waar effectief binnen een speciale beschermingszone (SBZ) men gaat inzetten op het ontwikkelen van robuuste natuur en wegwerken van de zoekzones volgens het principe van de sterkste schouders eerst. Het werk maken van gespecialiseerd onderzoek naar staltechnieken die ammoniakemissies in de veehouderij reduceren is belangrijk. De beschikbare expertise delen en krachten bundelen is nodig, zodat er snel resultaten op tafel liggen. Snel duidelijkheid krijgen is cruciaal voor het scheppen van rechtszekerheid en het waarborgen van een goed ondernemersklimaat.

De provincie beschikt over 2 proefbedrijven: het provinciaal praktijk- en voorlichtingscentrum voor melkveehouderij, voeder gewassen en plattelandontwikkeling (Hooibeekhoeve) en het proefbedrijf Pluimveehouderij. Beide proefbedrijven zijn bereid kennis, ervaring en expertise op te bouwen en te delen met en voor de sector. De provincie Antwerpen draagt haar steentje bij door de Hooibeekhoeve in te schakelen voor uittesten in de praktijk van nieuwe technieken, zoals stalvloeren voor runderen. In het kader van het project 'Goed geRUND' werkt de provincie samen met Innovatiepunt, ILVO en ANB om krachten te bundelen en expertise te delen. Het proefbedrijf Pluimveehouderij bouwde twee nieuwe pluimveestallen met emissietorens die kunnen ingezet worden voor het doormeten van emissies.

IN DE KIJKER: CLP GING IN OP 1 JUNI 2015.

CLP staat voor "classification, labelling and packaging" en is een verordening van de Europese Unie betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.

De CLP-wetgeving zorgde in 2015 voor een andere indeling en etikettering van gevaarlijke stoffen. Deze komen in vrijwel elk bedrijf en elk dossier voor. Een praktische wegwijzer op onze website (www.provincieantwerpen.be (CLP)) helpt de bedrijven bij de omzetting naar de nieuwe indeling. We trinden onze gemeenten, want ook zij moeten in bepaalde dossiers als vergunningverlener aan de slag.

Er is geen nieuwe vergunningsaanvraag of melding nodig in functie van de omzetting naar de indeling volgens de CLP-verordening, indien de opslag van gevaarlijke stoffen reeds

correct vergund of gemeld is. Voor producten die door CLP voor het eerst vergunningsplichtig worden, is een aanpassing van de vergunning wel vereist.

Sinds 1 juni 2015 dient voor elke 1ste aanvraag voor de opslag van gevaarlijke producten – ook al is dit beperkt tot 1 product of 1 subrubriek van de opslag van gevaarlijke stoffen - de ganse omzetting van alle gevaarlijke stoffen naar de indeling volgens de CLP-verordening te gebeuren. Voor sommige inrichtingen vraagt dit heel wat werk (bv. chemiereus), voor anderen is dit zeer beperkt (bv. veeteeltinrichting).

Sinds de laatste maanden van 2015 bevatten vele dossiers de omzetting van gevaarlijke producten naar de nieuwe indeling. Door de omzetting is een product ingedeeld volgens alle

toepasselijke gevaarskenmerken. De indeling is dan ook een stuk complexer dan vroeger.

Per subrubriek de gevaarlijke stoffen en het totaal opsommen in de vergunning is niet langer werkbaar voor de meeste bedrijven omdat dit geen juist beeld geeft over de werkelijke opslag. CLP vraagt een andere werkwijze. De vergunningen voor bedrijven met een uitgebreide opslag van gevaarlijke stoffen bevatten voortaan een tabel die per type opslag de subrubrieken weergeeft met berekening van de totalen. Ook de Seveso-indeling is erin opgenomen.

Gebouw	Aard	Inhoud (m ³)	Inhoud (ton)	Product	RUBRIEK										SEVESO III						
					17.3.2.1.2.2 (ton)	17.3.2.2.3 (ton)	17.3.3.3 (ton)	17.3.4.2.a (ton)	17.3.5.3 (ton)	17.3.6.3 (ton)	17.3.7.3 (ton)	17.3.8.2 (ton)	6.4.1 (m ³)	17.4 (ton)	15	18	H2	P5c	E1		
4331	Verplaatsbare recipiënten	0,9	0,11	Dichloorethaan		0,11				0,11	0,11	0,11							0,11		
4331	Verplaatsbare recipiënten	15	15	Schuimmiddel						15											
6331	Verplaatsbare recipiënten	0,2	0,2	Koudontvetter						0,2		0,2									
6332	Verplaatsbare recipiënten	0,2	0,2	Koudontvetter						0,2		0,2									
6376	Magazijn	2	2	Fenol				2	2			2	2								
6376	Magazijn	0,5	0,5	Polyether									0,5								
6376	Magazijn	1,1	1,1	Diverse labo-producten		0,13		0,15	0,15	0,64	0,4	0,2							0,13		
6379	Magazijn	0,9	0,9	Diverse labo-producten, vooral solventen		0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9							0,9		
6379	Magazijn	1,3	1,3	Diverse labo-producten, o.a. solventen		0,6	0,7	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3							0,6		
6379	Magazijn	0,65	0,65	Diverse labo-producten, niet brandbaar			0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65									
6379	Gebouw	1,5	1,5	Diverse producten in kleine verpakkingen								1,5		1,5							
7209	Kubiteiner	1	0,91	Ammoniakwater 24,5%				0,91		0,91		0,91									
8300	Verplaatsbare recipiënten	3	2,6	Gasolie			2,6														
8300	Magazijn	2,5	2,5	Cement-producten				2,5													
8300	Magazijn	1,6	1,6	Diverse producten		0,75		1	0,5	1		0,3							0,75		
8453	Loods	80	80	Diverse producten, kortstondige opslag	80	80	80	80	80	80	80	80							80		
Totaal opslag:		112,35	111,07	Aanwezigheid Sevesostoffen													0,03	6,15	1080	990	4,82
Totalen per rubriek:					80	82,49	84,85	89,41	85,5	100,91	85,36	88,27	0,5	1,5	0,03	6,15	1080	1072,49	4,82		

WE ZETTEN IN OP EEN SNELLE VERGUNNINGVERLENING.

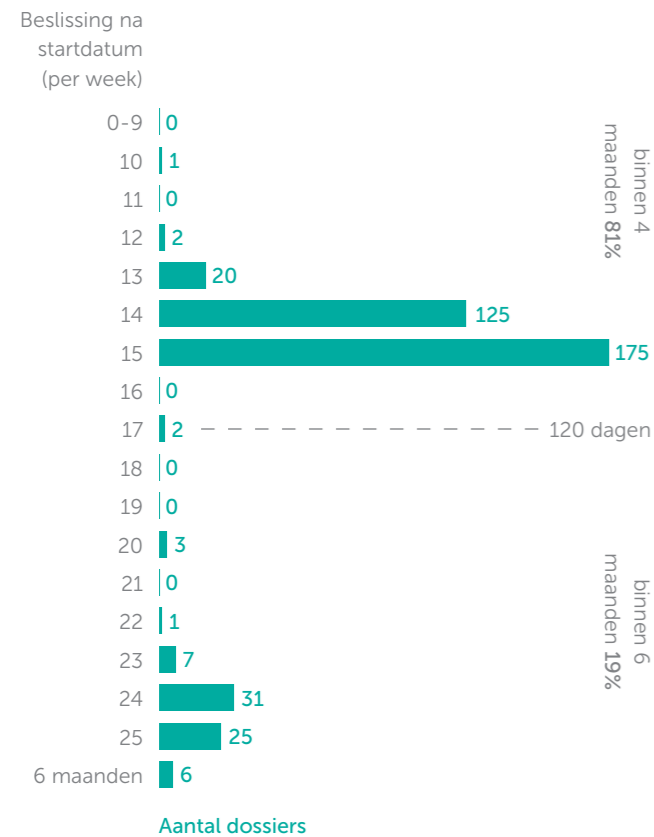
De snelheid van vergunningverlening is van groot belang voor zowel exploitant als omwonenden. Een snelle besluitvorming zorgt voor rechtszekerheid en duidelijkheid. Voor de bedrijven is het belangrijk om snel zekerheid te krijgen of een investering kan doorgaan en onder welke voorwaarden. Voor de omwonenden is het belangrijk dat zij snel duidelijkheid krijgen of het project er komt en welke maatregelen er worden getroffen om de hinder te beperken.

We geven prioriteit aan probleemoplossend werken, zonder afbreuk te doen aan de snelheid. De vergunningverlener kan de termijn van de procedure verlengen om de aanvrager kans te bieden om problemen op te lossen. De termijnverlenging wordt enkel gebruikt waar nog een kans wordt gezien om hinderaspecten aan te pakken.

Figuur 4 - Doorlooptijd voor de verschillende procedures in 1ste aanleg.

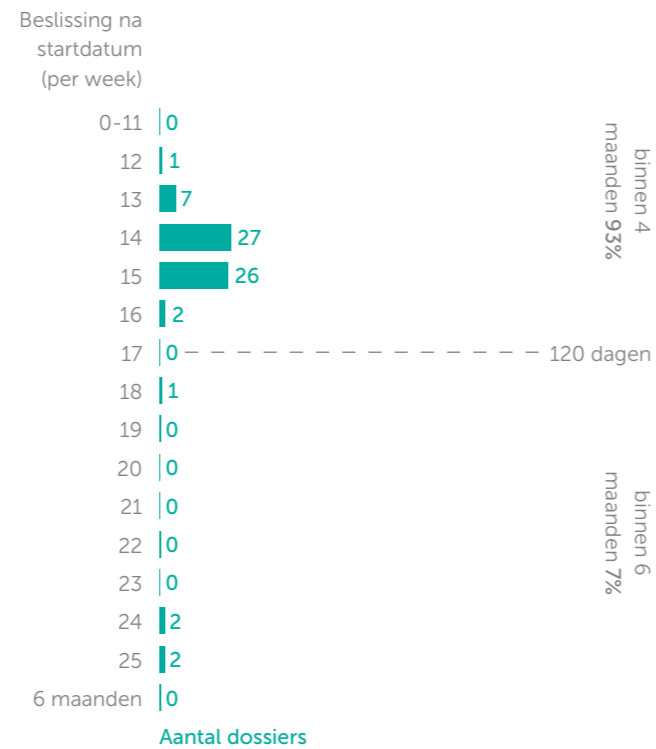
Milieuvergunningsaanvragen

81% is beslist binnen 4 maanden . 89% van de aanvragen werden volledig vergund. Slechts 7% van de beslissingen werden aangevochten in beroep.

Verzoeken tot wijziging van voorwaarden:

Alle dossiers zijn op tijd en 93% is beslist binnen 4 maanden. Ook op kwaliteit van de besluitvorming wordt ingezet. Slechts 4 van de 73 beslissingen werden aangevochten in beroep.

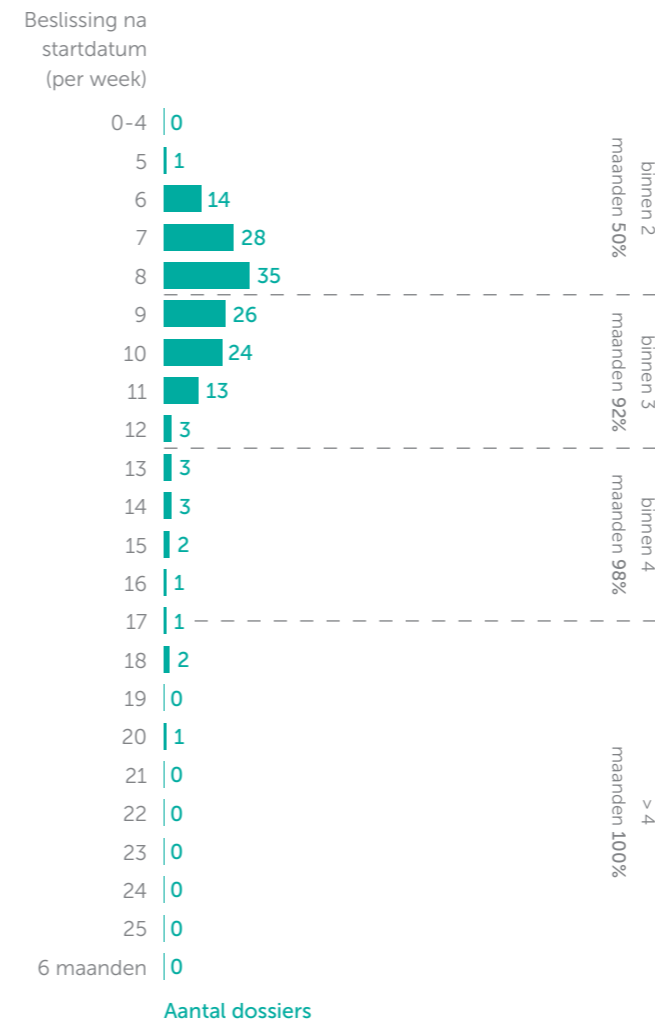
Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

Het vergunnen van activiteiten verloopt via de gewone of vereenvoudigde procedure. De processtroom is vergelijkbaar met respectievelijk de milieuvergunningsaanvraag en mededeling kleine verandering. De omgevingsvergunning geeft nog een hogere prioriteit aan snelheid. Voor de gewone procedure geldt een termijn van 120 dagen. De termijn

verlengen met 60 dagen kan voor de gewone procedure enkel bij toepassing van de bestuurlijke lus (correctie van procedurefouten) en veranderingen aan het dossier door de aanvrager. De beslissingstermijn voor dossiers die via de vereenvoudigde procedure lopen, bedraagt maximaal 60 dagen. Door invoering van een sanctie voor de vereenvoudigde procedure primeert het tijdig beslissen.

Mededelingen kleine verandering:

We geven prioriteit aan probleemoplossend werken, zonder afbreuk te doen aan de snelheid. 98% van de mededelingen werden volledig vergund. Geen enkele beslissing werd aangevochten in beroep.

WE ZETTEN IN OP EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE VERGUNNINGVERLENING.

De provincie hecht veel belang aan de kwaliteit van de dossiers. Een goed dossier is een bepalende succesfactor om een correcte vergunning te kunnen afleveren. Het volledig- en ontvankelijkheidsonderzoek is hierin een belangrijk instrument. Een goed dossier is een slank dossier dat alle vereiste informatie bevat. De praktijk leert dat dubbele vermeldingen vaak aanleiding geven tot tegenstrijdige informatie. Daarentegen moet uiteraard, zeker naar preventieve voorzieningen en technische informatie, het dossier voldoende gestoffeerd zijn zodat blijkt dat de inrichting BBT (Best Beschikbare Techniek) is/zal zijn en voldoet aan het Vlareem. Recente analysesresultaten zijn dan weer belangrijk bij installaties/processen/activiteiten die aanleiding kunnen geven tot emissies van pollutanten, zoals bijvoorbeeld de lozing van afvalwater en stookinstallaties.

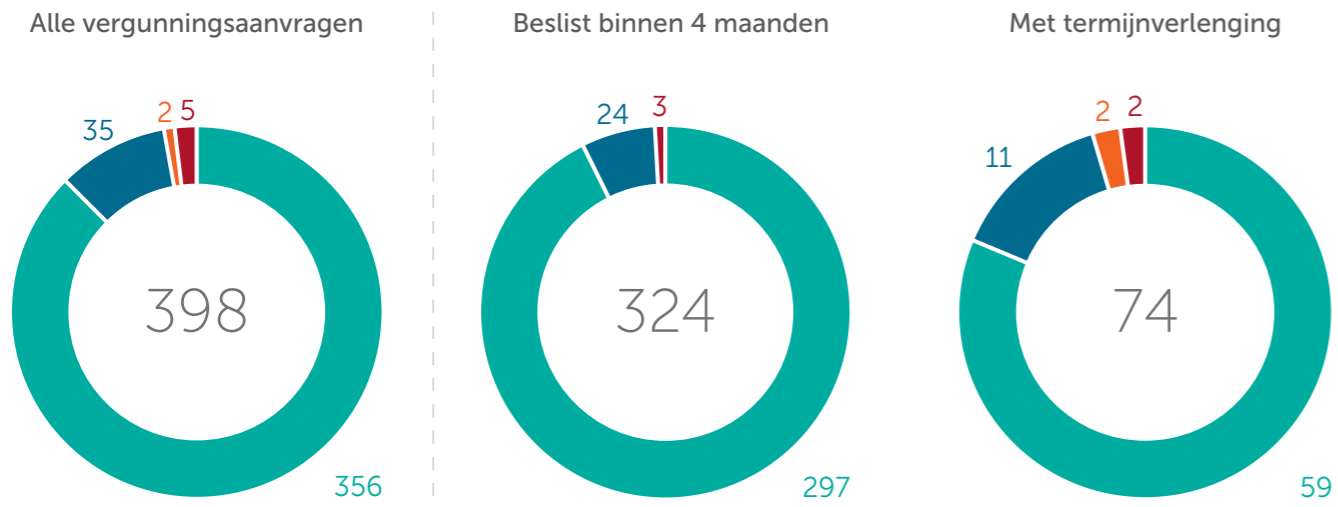
De termijnverlenging biedt een kans om problemen op te lossen, maar niet in alle gevallen. Het uiteindelijke resultaat telt: activiteiten waarvan de hinder zich beperkt tot het aanvaardbare niveau kunnen worden vergund, voor zover er geen sprake is van schending van het openbaar onderzoek.

De provincie zet dus in op een snelle en efficiënte vergunningverlening, maar zonder afbreuk te doen aan het leefmilieu. Inzetten op kwaliteit van de dossiers, samenwerking en overleg zorgt ervoor dat de meeste dossiers gunstig kunnen worden beslist.

Figuur 5 - De beslissingen van de deputatie in 2015 over milieuvergunningaanvragen in eerste aanleg (dossiertype MLAV1).

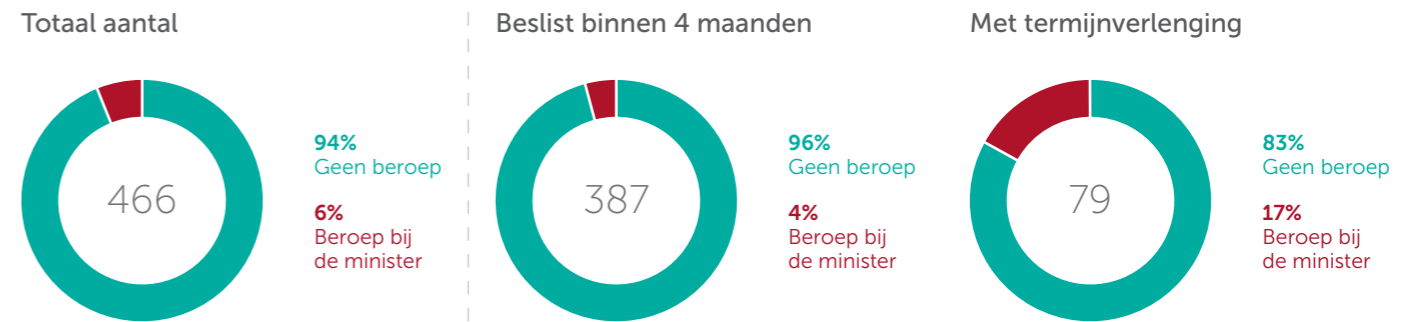
89% van de aanvragen werden volledig vergund. De termijnverlenging biedt een kans om problemen op te lossen, maar niet in alle gevallen.

Verleend
Deels verleend
Proefvergunning
Geweigerd

Figuur 6 - De beslissingen van de deputatie in 2015 over milieuvergunningaanvragen en verzoeken tot wijziging van voorwaarden:

Het aantal beroepen is klein en bedraagt voor beide procedures samen 6%. De kans op beroep is groter voor dossiers met termijnverlenging. Starten met een goed en duidelijk dossier is dan ook cruciaal.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

Om de vergunningverlenende overheid te bepalen, geldt een cascaderегeling. Deze houdt in dat de Vlaamse en provinciale gesloten lijst primeert. Indien een inrichting niet voorkomt op een van deze gesloten lijsten, dan bepaalt de indelingslijst de bevoegde overheid. Voor inrichtingen van klasse 1 is de provincie vergunningverlenende overheid. In de andere gevallen is dit de gemeente. Wie een vergunning aanvraagt (openbaar bestuur, particulier, bedrijf, ...) is niet van belang bij de bepaling van de bevoegde overheid.

Op de gesloten lijsten staan een aantal inrichtingen van klasse 1, zoals energieproductiecentra, drinkwatermaatschappijen, windturbineparken, vliegvelden, afvalverbrandingsinstallaties, ... Een aantal inrichtingen zullen declasseren naar klasse 2A. Voor de kwaliteitscheck van en de beslissing over een dossier met milieubraken van klasse 2A is de gemeente bevoegd. De procedure voorziet in ondersteuning van de dossierbehandeling door de provincie door de adviesvraag aan de POVC. Voorbeelden van inrichtingen van klasse 2A zijn benzinestations (zonder LPG/CNG), metaalbewerkingsbedrijven, zwembaden, ...

WE ZETTEN IN OP EEN GEDRAGEN BESLISSING.

Naast snelheid is ook een kwaliteitsvolle beslissing belangrijk. Een correcte, duidelijke en gedragen besluitvorming maakt minder kans op beroep en draagt bij tot een snelle en efficiënte vergunningverlening.

Vergunningverlening is altijd zoeken naar een evenwicht tussen milieu en economie, tussen burgers en bedrijven. De provincie is in dit proces de motor, de spelverdeler. Vooroverleg en in het bijzonder de provinciale Milieuvergunningscommissie (PMVC) zijn belangrijke instrumenten om te komen tot een gedragen beslissing.

De PMVC komt wekelijks samen. De PMVC zorgt ervoor dat via input en overleg met de verschillende actoren dossiers goed zijn voorbereid om te komen tot gedragen beslissingen door de deputatie. We vinden het belangrijk dat de exploitant zich kan voorbereiden op de hoorzitting van de PMVC. De uitgebrachte adviezen zijn daarom online raadpleegbaar voor alle betrokken partijen (exploitant, gemeente, adviesinstanties, ...). Op die manier kan oplossingsgericht worden gewerkt. Dit uiteraard zolang de aanvraag niet in die zin wordt gewijzigd dat er sprake is van schending van het openbaar onderzoek.

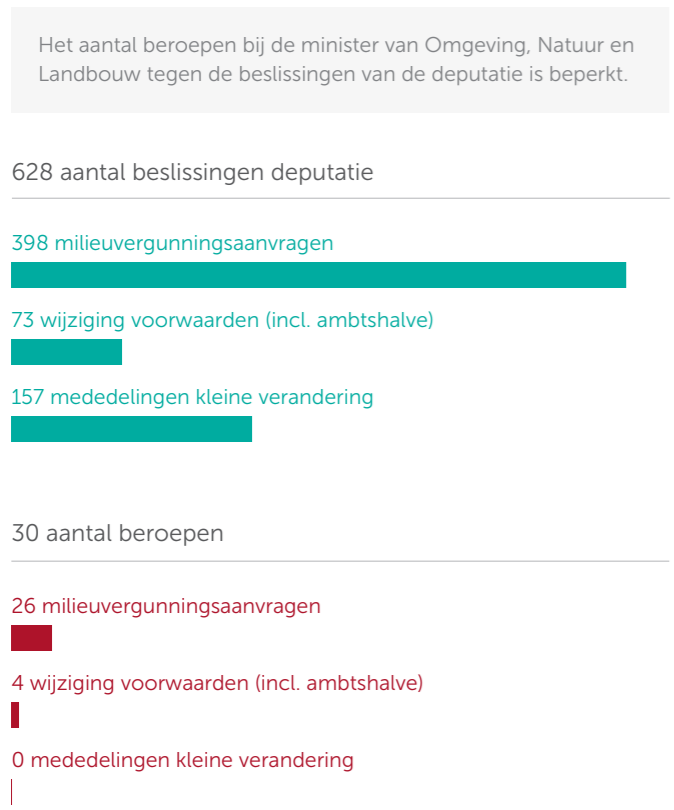
De dienst Milieuvergunningen besteedt heel wat aandacht aan de organisatie en de inhoudelijke voorbereiding van de PMVC. Dit kan aangezien dit een provinciaal instrument is. Deze voorbereiding is cruciaal om het overleg in de PMVC efficiënt te laten verlopen en te komen tot kwalitatieve gecoördineerde adviezen.

De verankering van de PMVC in de werking van de provincie is bijzonder belangrijk. Gezien de complexiteit en diversiteit van de vergunningsaanvragen is de inbreng van expertise belangrijk om te komen tot kwaliteitsvolle en evenwichtige beslissingen. De provincie zorgt in de voorbereiding en als voorzitter van de commissie dat de expertise van de diverse instanties (Vlaamse, provinciale en gemeentelijke) optimaal wordt benut, waarbij ook rekening wordt gehouden met de input van de exploitant.

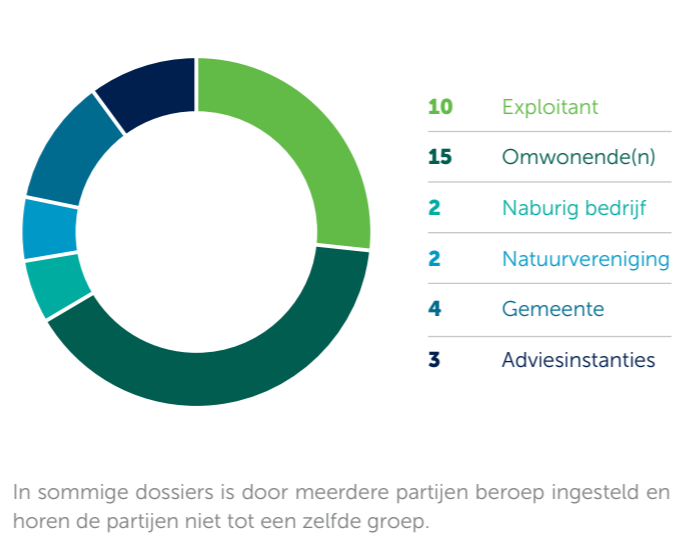
De provincie is goed geplaatst om deze bemiddelende rol op te nemen. Op die manier wordt maximaal probleemoplossend gewerkt en is van verkoking geen sprake.

Figuur 7

Beroep tegen beslissing deputatie genomen in 2015

Beroepsindieners

Figuur 8 - Advies Provinciale Milieuvergunningscommissie (PMVC): input en overleg met verschillende actoren.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

De PMVC maakt plaats voor de POVC (Provinciale Omgevingsvergunningcommissie). In de praktijk betekent dit meer spelers rond de tafel. Voor de ingedeelde activiteiten zijn alle adviesinstanties nu ook lid van de commissie. Hierdoor breidt de commissie uit met de watertoetsadviseurs, ANB, FANC, ... Daarnaast komen er door de stedenbouwkundige handelingen extra leden bij, zoals het Havenbedrijf, Infrabel, de wegbeheerder, het departement Landbouw en Visserij, ...

Ruimte Vlaanderen zullen we minder vaak zien. Enkel voor een provinciaal project zijn ze adviesbevoegd. Voor de stedenbouwkundige expertise wordt gerekend op de aanstelling van een deskundige met expertise ruimtelijke ordening en de inbreng van de gemeente. De gemeente is adviesbevoegd voor zowel het milieu- als het stedenbouwkundige luik en heeft inzicht in de lokale situatie.

DOSSIERS IN BEROEP WEERSPIEGELEN NIET WAT ZICH AFSPEELT IN 1STE AANLEG.

Niet de grootte en de complexiteit van de aanvraag zijn bepalend voor het instellen van een beroep. Of een inrichting behoort tot de categorie van potentieel meest risicodragende (Seveso-richtlijn) of de categorie van potentieel meest hinderlijke inrichtingen (Richtlijn Industriële Emissies en/of MER-richtlijn) is geen doorslaggevende factor voor een verhoogde kans op beroep. Aanvragen met omgevingsveiligheidsrapport en/of milieueffectenrapport zijn omvangrijk en hebben vaak betrekking op grote industriële installaties. De dossierbehandeling vraagt heel wat tijd en expertise; toch zijn het niet dat type dossiers die verder doorlopen in beroep.

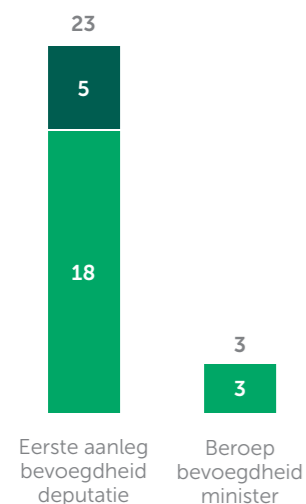
In eerste aanleg gaan heel wat aanvragen uit van grote (agro)industriële activiteiten, waarvan de dossiers vaak groot en complex zijn. Ook deze activiteiten zien we beperkt in beroep. Dossiers in beroep weerspiegelen bijgevolg niet wat er zich afspeelt in 1ste aanleg.

Figuur 9 - Het aantal beslissingen door de deputatie (dossiertype MLAV1) versus het aantal beroepen bij de minister voor de potentieel meest risicovolle activiteiten op vlak van veiligheid.

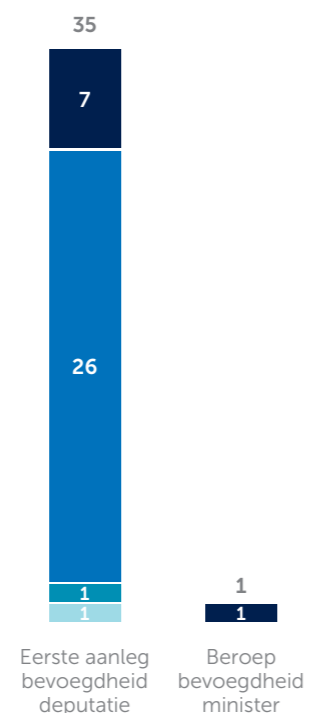
Figuur 10 - Het aantal beslissingen door de deputatie (dossiertype MLAV1) versus het aantal beroepen bij de minister voor aanvragen waarop de Richtlijn Industriële Emissies van toepassing is en/of MER-plicht geldt.

Agrarische sector

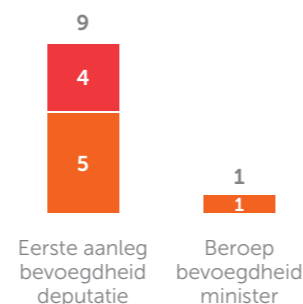
met MER
zonder MER

Industrie

RIE, met MER
RIE, zonder MER
geen RIE, met MER
geen RIE, met MER-ontheffing

Andere

RIE, zonder MER
geen RIE, met MER

Wat er wordt beslist (weigering, gedeeltelijke weigering, duur van de vergunning, voorwaarden) is bepalend voor de exploitant om al dan niet beroep aan te tekenen. In 2015 zijn er 8 beroepen ingediend door de exploitant tegen een beslissing over een milieuvergunningsaanvraag, waarvan 2 beroepen betrekking hebben op een volledige weigering van de vergunning.

De nabijheid van bewoning en in het bijzonder het NIMBY-effect, de maatschappelijke gevoeligheid en de hinder die omwonenden ervaren zijn doorslaggevend. Velen staan achter groene energie, maar desondanks ondervinden windmolenprojecten vaak protest van actiegroepen/omwonenden.

Figuur 11 - Beroep bij de minister tegen de beslissingen van de deputatie in 2015: de verdeling op basis van type inrichtingen / sectoren.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

De vergunningverlenende overheid zal in beroep het geheel van de aanvraag beoordelen, ook al is het beroep uitsluitend gericht tegen een onderdeel van de beslissing. Een beroep ingesteld door de exploitant is vaak beperkt tot een bijzondere voorwaarde (bv. discussie over een lozingsnorm) of weigering van 1 bepaalde activiteit (bv. weigering van de LPG bij exploitatie van een tankstation). In de omgevingsvergunning worden alle milieubrieven en stedenbouwkundige handelingen die deel uitmaken van de aanvraag in beroep opnieuw onderworpen aan de beoordeling door de vergunningverlenende overheid.

OOK VOOR DE OPVOLGING VAN DE VOORWAARDEN DOEN WE BEROEP OP INSPRAAK, EXPERTISE EN GEDRAGEN BESLISSINGEN.

Vele milieuvergunningen bevatten bijzondere voorwaarden die een verdere opvolging vragen. De opvolging inschrijven zorgt ervoor dat de vergunning kan verleend worden.

■ Een voorbeeld uit de praktijk:

In de vergunning worden lozingsnormen opgelegd voor de exploitatie van een nieuwe waterzuiveringsinstallatie, dit op basis van de technische gegevens van de installatie. De bijzondere voorwaarde regelt de aftoetsing van de normering na ingebruikname. Mocht uit de praktijk blijken dat bepaalde normen te streng of te soepel zijn, dan volgt er een proces van aanpassing van de normen.

In 2015 werden 78 bijzondere voorwaarden in vergunningen ingeschreven die een verdere opvolging vragen. Sommige vergunningen bevatten meerdere van dergelijke voorwaarden. Per jaar zijn er slechts enkele vergunningen die bijsturing vragen naar aanleiding van een opvolgingsproces. De aanpassing kan gevraagd worden via een verzoek door de exploitant of anderzijds ambtshalve.

Door toepassing van de procedure van ambtshalve wijziging kan de vergunning zonder verdere administratieve lasten voor het bedrijf worden bijgestuurd. Wanneer de conclusies van de studie of de informatie kunnen worden bijgetreden door de adviesinstanties, kan dit proces bovendien snel verlopen. De exploitant krijgt altijd de kans om te reageren op de intentie tot bijsturing van de vergunning. In 2015 werden de voorwaarden van 5 vergunningen ambtshalve gewijzigd naar aanleiding van informatie ingediend in uitvoering van een bijzondere voorwaarde. In geen van deze gevallen werd beroep aangetekend.

■ Een voorbeeld uit de praktijk:

Een vergunning stelde als bijzondere voorwaarde dat binnen een termijn van 5 jaar na het verlenen van de vergunning de exploitant een rapport dient te laten opstellen door een erkend deskundige Lucht waarin onderzocht wordt om, rekening houdend met BBT en technologische evoluties, een bepaalde emissiegrenswaarde voor lucht te halen, alsook een timing voor implementatie van eventuele maatregelen. Uit het rapport blijkt dat de emissiegrenswaarde haalbaar is. Het rapport werd aan AMV en VMM voorgelegd. Zij stemden in met de conclusies van het rapport. De emissiegrenswaarde werd ambtshalve in de vergunningsvoorwaarden ingeschreven.

Bepaalde Vlaamse instanties kunnen vragen om de voorwaarden van een vergunning aan te passen. De afdeling Milieu-inspectie diende 2 verzoeken in, waarvan één m.b.t. 3 bedrijven. De afdeling Milieuvergunningen diende 2 verzoeken in, waarvan één naar aanleiding van de omzetting van de BREF "Glass Manufacture" naar Vlare III.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

De omgevingsvergunning is in principe een permanente vergunning. De hervegunning maakt plaats voor een systeem van evaluaties.

De omgevingsvergunning voorziet dat alle aanpassingen van voorwaarden verlopen via de gewone procedure. Dit geldt ook voor ambtshalve wijzigingen van voorwaarden of aanpassingen van de voorwaarden naar aanleiding van een evaluatie, zodat ook deze dossiers voor advies aan de POVC zullen worden voorgelegd.

DE PROVINCIE IS OOK VERGUNNINGVERLENER IN BEROEP VOOR DE INRICHTINGEN VAN KLASSE 2. OOK VOOR DIE DOSSIERS WORDT INGEZET OP SNELHEID, EFFICIËNTIE EN OVERLEG.

De deputatie is ook vergunningverlener in beroep voor de inrichtingen van klasse 2.

De aard van de bedrijven in beroep is divers, zodat een onderverdeling in sectoren of thema's niet mogelijk is. Hooguit zijn er 2 of 3 beroepen die betrekking hebben op eenzelfde soort activiteit. Geluid- en transportgenererende activiteiten zien we regelmatig in beroep, zeker in het geval ze plaatsvinden in de buurt van bewoning. Elk jaar zijn er enkele beroepen voor veeteeltinrichtingen, maar in verhouding tot het totale aantal inrichtingen van klasse 2 van die sector is dit zeer weinig.

Ook de redenen voor beroep zijn uiteenlopend. Beroepen ingediend door een exploitant hebben betrekking op een (gedeeltelijke) weigering of de (bijzondere) voorwaarde(n). Hinder, maar ook ligging, ruimtegebruik, ontsluiting (stedenbouwkundige elementen) of andere betwistingen zijn redenen voor omwonenden om beroep aan te tekenen.

Snel en efficiënt vergunnen is ook voor beroepsdossiers van groot belang. Ook al voorziet de procedure in een termijn van orde voor de uitspraak in beroep, voor de exploitant en omwonenden is het belangrijk om snel duidelijkheid te krijgen of een project kan en zo ja, onder welke voorwaarden.

De procedure voorziet ook voor de meeste dossiers in beroep in een advies van de PMVC. Enkel voor beroepen tegen een beslissing over een wijziging van voorwaarden is in de wetgeving geen advies van de PMVC voorzien. In de PMVC kan ook de beroeper worden gehoord.

Figuur 12

Beslissingen van de deputatie in beroep

25 aantal beslissingen deputatie in beroep

23 milieuvergunningsaanvragen

0 wijziging voorwaarden (incl. ambtshalve)

2 mededelingen kleine verandering

In sommige dossiers is door meerdere partijen beroep ingesteld en horen de partijen mogelijk niet tot een zelfde groep.

Jaarlijks vraagt de Vlaamse Overheid een rapport m.b.t. de uitspraken in beroep over inrichtingen van klasse 2 op bij de provincies.

De rapporten worden gepubliceerd op de website van LNE onder de titel "openbaarmaking verslag naleving beslissingstermijnen". Het recentste rapport van 2016 heeft betrekking op de dossiers met startdatum in 2014 en uitspraak in 2014-2015.

Uit deze rapporten blijkt dat de beroepsdossiers door onze provincie tijdig worden afgewerkt.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

Beroepen tegen beslissingen genomen in de vereenvoudigde procedure verlopen via de vereenvoudigde procedure in beroep. Wanneer in 1ste aanleg de gewone procedure is doorlopen, geldt ook in beroep de gewone procedure.

In beroep voorziet de wetgeving in hoorrecht, zodat elke betrokken partij (exploitant/aanvrager en beroeper) op vraag steeds zal gehoord worden. Voor de procedure in beroep zonder advies van de POVC hoort de deputatie. In de beroepsprocedure met advies van de POVC, staat de commissie in voor het horen.

De wetgeving bepaalt welke beroepsdossiers voor advies aan de POVC worden voorgelegd. Beroepen tegen beslissingen met milieubraken/ingedeelde activiteiten genomen in de gewone procedure of tegen een beslissing tegen het bijstellen van de milieuvorwaarden verlopen via de POVC.

DE PROVINCIE ZET IN OP EEN DIGITALE VERGUNNINGVERLENING.

De stroom aan dossiers is groot en zeer divers en dossiers zijn vaak complex en omvangrijk. We hechten veel belang aan rechtszekerheid door de procedures correct toe te passen en te investeren in ICT. De provincie Antwerpen beschikt over expertise, capaciteit en een backoffice met sterke processturing.

Een belangrijke stap in de digitalisering was de opstart van een provinciaal digitaal platform. We vragen dat partijen goed voorbereid komen naar de PMVC zodat er maximaal probleemoplossend kan gewerkt worden. Sinds maart 2014 kunnen de aanvragers van vergunningen de adviezen in het kader van de Vlarem-procedures voor dossiers in behandeling bij de dienst Milieuvergunningen digitaal raadplegen. Exploitanten kunnen de adviezen raadplegen vanop eender welke pc, laptop of tablet. Voor wie een dossier indient betekent dat een snellere en eenvoudigere toegang tot de adviezen.

Zodra het Vlaamse vergunningenloket en digitaal platform klaar zijn schakelen we daar naar over, maar intussen gaan we voor meer digitaal werken via een eigen provinciaal digitaal platform.

De provincie Antwerpen streeft ernaar om zoveel mogelijk papier te besparen. Dit levert niet alleen een winst op voor het milieu maar betekent ook efficiëntiewinst. De digitalisering

verloopt stap voor stap. "Wat digitaal is blijft digitaal, ook bij het indienen van een dossier" is een belangrijk principe dat we hanteren.

We hebben daarom onze processen en werking aangepast zodat het vanaf nu mogelijk is om informatie en dossierstukken digitaal te bezorgen. Alle bijlagen bij milieuvergunningsaanvragen, verzoeken wijziging voorwaarden en mededelingen kleine verandering kunnen in onze provincie voortaan digitaal worden aangereikt. We vragen om van deze mogelijkheid gebruik te maken en papier om te buigen naar digitale documenten.

Aangezien dossiers vaak lijvig zijn, betekenen digitale bijlagen goed nieuws voor wie een vergunning aanvraagt. We hopen dan ook dat exploitanten en studie bureaus dit principe mee ondersteunen door informatie digitaal aan te reiken.

Digitaal kan, maar niet op eender welke manier. Met het dossier gaan vele partijen (gemeenten, adviesinstanties, provincie) aan de slag. Een dossier moet voor hen ook digitaal vlot raadpleegbaar zijn. Voor een vlotte en efficiënte vergunningverlening zijn dan ook afspraken over formaten, wijze van aanleveren, ... nodig. De praktische wegwijzer op de website is aangepast en biedt een leidraad hoe je digitaal aan de slag kan (www.provincieantwerpen.be (Q digitaal)).

Inzetten op digitalisering begint bij het indienen van het dossier/informatie en dus bij de aanvragers van vergunningen.

Alle bijlagen bij milieuvergunningsaanvragen, verzoeken wijziging voorwaarden en mededelingen kleine verandering kunnen in onze provincie voortaan digitaal worden aangereikt.

Blik vooruit – de omgevingsvergunning komt eraan:

Vlaanderen werkt aan een e-loket voor het indienen van een dossier. De indiening kan digitaal via het Vlaamse loket of analoog. De keuze ligt bij de aanvrager. We hopen dat bedrijven maximaal kiezen voor de digitale weg.

Voor het aanvragen van activiteiten is er 1 formulier met addendabibliotheek om stedenbouwkundige handelingen en/of ingedeelde activiteiten naar milieu aan te vragen, dit zowel voor de gewone als vereenvoudigde procedure. Door de aanvraag in te vullen via het e-loket worden niet relevante vragen weggefilterd, waardoor het invullen vlotter moet verlopen. Het volledige formulier met addendabibliotheek omvat immers bijna 170 pagina's.

De omgevingsvergunning vraagt procesmatig en inhoudelijk vele veranderingen. Alle stappen in één keer zetten is een te moeilijk traject. Stap voor stap ons voorbereiden is noodzakelijk. Daarom zetten we nu reeds in op werken met digitale dossiers. Meer informatie vind je op www.provincieantwerpen.be (Q digitaal)

DIENT MILIEUVERGUNNINGEN

Departement Leefmilieu

Desguinlei 100, 2018 Antwerpen

T 03 240 57 45

milieuvergunningen@provincieantwerpen.be

www.provincieantwerpen.be